เช็กลิสต์ก่อนเจรจาหรือฟ้องแบ่งมรดก

สิ่งที่ทายาทควรรู้และเตรียมเมื่อพี่น้องตกลงแบ่งมรดกกันไม่ได้ · แบบตัวอย่างเพื่อศึกษาและปรับใช้

3 เรื่องต้องรู้

เรื่อง	หลักที่ควรรู้
ใครฟ้องขอแบ่งได้	มรดกที่ยังไม่แบ่ง ทายาทคนใดก็ขอให้แบ่งได้ ทายาทที่ยังครอบครองทรัพย์มรดกร่วมกันอยู่ เรียกให้แบ่งได้แม้พ้นอายุความ 1 ปี
คู่สมรสของผู้ตาย	ถ้าทรัพย์เป็นสินสมรส แยกครึ่งหนึ่งเป็นของคู่สมรสก่อน ส่วนที่เหลือเป็นมรดก และคู่สมรสได้ส่วนเท่ากับลูกอีกหนึ่งส่วน
ตกลงกันไม่ได้	แบ่งได้โดยแบ่งตัวทรัพย์ หรือขายแล้วเอาเงินมาแบ่ง ถ้าแบ่งตัวทรัพย์ไม่ได้หรือตกลงกันไม่ได้ ศาลอาจสั่งขายทอดตลาดแล้วแบ่งเงิน

เช็กลิสต์ก่อนเจรจาหรือฟ้องแบ่งมรดก

☐ มรณบัตร วันที่ผู้ตายเสียชีวิต และวันที่ทายาทแต่ละคนรู้เรื่องความตาย (ใช้คำนวณอายุความ)
☐ รายชื่อทายาทโดยธรรมทุกคน และพินัยกรรม (ถ้ามี)
☐ บัญชีทรัพย์มรดก: ที่ดิน บ้าน หุ้น เงินฝาก รถ พร้อมสำเนาเอกสารสิทธิ
☐ แยกให้ชัดว่าทรัพย์ใดเป็นสินสมรส ทรัพย์ใดเป็นสินส่วนตัวของผู้ตาย
☐ ใครครอบครองหรือใช้ประโยชน์ทรัพย์แต่ละชิ้นอยู่ (อยู่อาศัย เก็บค่าเช่า บริหาร)
☐ มีผู้จัดการมรดกแล้วหรือยัง และแบ่งไปแล้วบางส่วนหรือไม่
☐ หนี้ของผู้ตายที่ต้องชำระก่อนแบ่ง
☐ ทางเลือกก่อนฟ้อง: ทายาทคนหนึ่งซื้อส่วนของคนอื่น · ขายแล้วแบ่งเงิน · แบ่งตัวทรัพย์
☐ ตกลงกันได้แล้ว ทำสัญญาแบ่งมรดกเป็นหนังสือ ลงชื่อทุกฝ่าย และจดทะเบียนโอนที่ดินที่สำนักงานที่ดิน

ข้อสังเกต: อายุความ 1 ปีในคดีมรดกนับได้หลายแบบ และข้อยกเว้นเรื่องการครอบครองทรัพย์มรดกขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริง ควรรีบปรึกษาทนายความก่อนครบกำหนด และอย่าเพิ่งขายหรือโอนทรัพย์มรดกจนกว่าทายาทจะตกลงกันเป็นหนังสือ